

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی پایه نهم نوبت اول

(از درس اول تا پایان درس پنجم) ۱۵ نمره

جمع	نمره	موضوع	نمره	مهارت‌های زبانی
۷ نمره	۴/۵	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	۱	الف) مهارت ترجمه
	۲	ترجمه آیات و احادیث از عربی به فارسی	۲	
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۳	
۲ نمره	۰/۵	نوشتن اسم هر تصویر به زبان عربی (دو تصویر)	۱	ب) مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	مترادف و متضاد (همانند هم‌رینات کتاب)	۲	
	۰/۵	نوشتن معنای کلمه در جمله (زیر دو کلمه در جمله خط کشیده شود و ترجمه آنها خواسته شود).	۳	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ در میان چهار گزینه (دو مورد)	۴	
۲ نمره	۰/۵	تشخیص وزن و حروف اصلی	۱	ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۰/۵	تعیین فعل ماضی و مضارع مناسب در جای خالی جمله (سؤال دو گزینه‌ای)	۲	
	۱	تعیین فعل امر و نهی مناسب در جای خالی جمله (سؤال دو گزینه‌ای)	۳	
۳ نمره	۱	سؤال جورکردنی از کاربرد واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به ستون دوم» (چهار مورد) و یا ارائه پنج کلمه که یکی اضافه است و چهار جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای)	۱	د) مهارت درک و فهم
	۲	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده)، یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و غلط آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)	۲	
۱ نمره	۱	پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای به جمله‌های پرسشی مصور دارای حروف و اسماء استفهام. شامل دو جمله پرسشی با «هل یا أ، این، من، ما و ما هو و ما هی و ماذا، کم، لماذا، متی و کیف»	۱	ه) مهارت مکالمه
	۱۵	جمع نمره‌ها		

تذکرات: (برای طرّاحی سؤال در نوبت اوّل و دوم و میان نوبت)

۱- در طرّاحی سؤال امتحان نوبت اوّل طرّاح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید، ولی در نوبت دوم باید بارم‌بندی دقیقاً رعایت گردد.

۲- بار اصلی سؤالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که باید تنوع داشته باشد.

۳- در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.

۴- از افعال ثلاثی مجرد صحیح و سالم در امتحان سؤال داده شود؛ در کتاب درسی، افعالی مانند قال و یقول نیز به کار رفته است. اگر در طرح سؤال فعل غیر ثلاثی مجرد صحیح و سالم مستقیماً مورد سؤال واقع نشود، اشکالی در طرح آن نیست؛ مانند اینکه ترجمه جمله‌ای از جملات کتاب خواسته شود که این فعل در آنها به کار رفته است. هرچند بهتر آن است که در طرح سؤال از چنین افعالی پرهیز شود.

۵- در طرّاحی سؤالات مترادف و متضاد فقط از موارد طرح شده در کتاب سؤال طرّاحی شود و چنین سؤالی طرح نشود: «متضاد قُبْح را بنویسید.» بلکه سؤال داده شود «کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید.»

۶- در طرح سؤال از وزن و حروف اصلی فقط باید از کلمات صحیح و سالم و آشنا استفاده کرد و چنین کلماتی نیز طرح نشود: ملائکة و مأیوس. حتی وزن کلمه‌هایی مانند استراق و استماع که دانش‌آموز به جای افتعال، استفعال می‌نویسد و نیز انتظار که احتمال دارد به جای افتعال، انفعال پاسخ دهد؛ کلماتی مانند انتقام نیز در امتحان نباید طرح شود؛ زیرا حروف اصلی «ن ق م» برای دانش‌آموز ناآشناست.

۷- فونت‌های زیر برای تایپ سؤالات امتحان عربی مناسب‌اند:

Traditional Arabic, B Badr, (عثمان طه), KFGQPC Uthman Taha NaskhT, Adobe Arabic
Simplified Arabic

۸- طرح سؤال امتحان میان نوبت و نوبت اوّل و دوم از ۱۵ نمره است و در برگه امتحان میزان کسب نمره شفاهی به تفکیک (روان‌خوانی و مکالمه) مشخص گردد؛ یعنی اگر سؤالات ۱۲ مورد است؛ مورد سیزدهم درج نمره روان‌خوانی و مورد چهاردهم درج نمره مکالمه است.

۹- در بخش قواعد شیوه طرح سؤال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی است؛ مثال:

در جای خالی فعل مناسب بنویسید. یا أُخِي ... إِلَى بَيْتِكَ. (ارْجِعْ □ اِرْجِعُوا □)

۱۰- سؤالات چندگزینه‌ای باید فقط دو گزینه داشته باشد. (جز بخش کلمات ناهماهنگ که چهار کلمه داده می‌شود).

۱۱- ترجمه جمله یا کلمه از فارسی به عربی در امتحان طرّاحی نشود. (در هر سه کتاب عربی هفتم، هشتم و نهم)

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی پایه نهم نوبت دوم			
(از درس اول تا پنجم تقریباً ۴ نمره و درس ششم تا پایان درس دهم تقریباً ۱۱ نمره)			
مهارت‌های زبانی	نمره	موضوع	وزن
الف) مهارت ترجمه	۱	ترجمه آیات و احادیث از عربی به فارسی	۲
	۲	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	۴/۵
	۳	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵
ب) مهارت واژه شناسی	۱	نوشتن اسم هر تصویر به زبان عربی (دو تصویر)	۰/۵
	۲	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	۰/۵
	۳	نوشتن معنای کلمه در جمله (زیر دو کلمه در جمله خط کشیده شود و ترجمه آنها خواسته شود).	۰/۵
	۴	تشخیص کلمه ناهماهنگ در میان چهار گزینه (دو مورد)	۰/۵
ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد	۱	تشخیص وزن یا حروف اصلی	۰/۵
	۲	تعیین فعل ماضی و مضارع مناسب در جای خالی جمله (سؤال دو گزینه‌ای)	۰/۵
	۳	تعیین فعل امر، یا نهی مناسب در جای خالی جمله (سؤال دو گزینه‌ای)	۱

۳نمره	۱	سؤال جورکردنی از کاربرد واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به ستون دوم» (چهار مورد) و یا ارائه پنج کلمه که یکی اضافه است و چهار جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. و یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای)	۱	د) مهارت درک و فهم
	۲	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و غلط آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)	۲	
۱نمره	۱	پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای به جمله‌های پرسشی مصور دارای حروف و اسماء استفهام. شامل دو جمله پرسشی با «هل، یا، اَ، این، مَنْ، ما و ما هو و ما هی و ماذا، گم، لِمَ، متى، کیف»	۱	ه) مهارت مکالمه
	۱۵	جمع نمره‌ها		

تذکرات: (برای طراحى سؤال در نوبت اول و دوم و میان نوبت)

- ۱- در طراحى سؤال امتحان نوبت اول طراح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم چون امتحان نهایی است، باید بارم‌بندی دقیقاً رعایت گردد.
- ۲- بار اصلی سؤالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که باید تنوع داشته باشد.
- ۳- در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.
- ۴- از افعال ثلاثی مجرد صحیح و سالم در امتحان سؤال داده شود؛ در کتاب درسی افعالی مانند قال و یقول نیز به کار رفته است. اگر در طرح سؤال فعل غیر ثلاثی مجرد صحیح و سالم مستقیماً مورد سؤال واقع نشود، اشکالی در طرح آن نیست؛ مانند اینکه ترجمه جمله‌ای از جملات کتاب خواسته شود که این فعل در آنها به کار رفته است. هرچند بهتر آن است که در طرح سؤال از چنین افعالی پرهیز شود.

۵- در طرّاحی سؤالات مترادف و متضاد فقط از موارد طرح شده در کتاب سؤال طرّاحی شود و چنین سؤالی طرح نشود: «متضاد قُبْح را بنویسید.» بلکه سؤال داده شود «کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید.»

۶- فونت‌های زیر برای تایپ سؤالات امتحان عربی مناسب‌اند:

Traditional Arabic, B Badr, KFGQPC Uthman Taha NaskhT, Adobe Arabic
Simplified Arabic

۷- طرح سؤال امتحان میان نوبت و نوبت اوّل و دوم از ۱۵ نمره است و در برگه امتحانی میزان کسب نمره شفاهی به تفکیک (روان خوانی و مکالمه) مشخص شود؛ یعنی اگر سؤالات ۱۲ مورد است؛ مورد سیزدهم درج نمره روان خوانی و مورد چهاردهم درج نمره مکالمه است.

۸- در بخش قواعد شیوه طرح سؤال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی است؛ مثال: در جای خالی فعل مناسب بنویسید.

یا أَخِي ... إِلَى بَيْتِكَ. (ارْجِعْ □ □ اِرْجِعُوا □)

۹- سؤالات چندگزینه‌ای باید فقط دو گزینه داشته باشد. (جز بخش کلمات ناهماهنگ که چهار کلمه داده می‌شود).

۱۰- ترجمه جمله یا کلمه از فارسی به عربی در امتحان طرّاحی نشود. (در هر سه کتاب عربی هفتم، هشتم و نهم)

۱۱- طرح سؤال از ترکیب اضافی و وصفی که صفت بعد از مضاف و مضاف الیه واقع می‌شود، باید فقط از تمرینات کتاب باشد و هیچ تغییری در آن داده نشود و حتماً سؤال در جمله طرح شود؛

مثال:

ترجمه کنید: أَشْكُرُّكَ عَلَى عَمَلِكَ الصَّالِحِ. نباید ترجمه «عملك الصالح» بیرون از جمله داده شود. نباید مطلقاً چنین سؤالی در هیچ آزمونی طرح شود:

ترجمه کنید: حَقِيبَةُ التَّلْمِيذَةِ النَّظِيفَةُ.

زیرا مطابق با اهداف آموزشی کتاب نیست. دانش‌آموز نمی‌داند «حَقِيبَةُ التَّلْمِيذَةِ النَّظِيفَةُ» را به چه صورت معنا کند. «کیف دانش‌آموز تمیز است.» یا «کیف دانش‌آموز تمیز».

۱۲- در ساعت خوانی فقط چنین حالت‌هایی در امتحان طرّاحی می‌گردد: الْخَامِسَةُ، الْخَامِسَةُ وَالرُّبْعَ، الْخَامِسَةُ إِلَّا رُبْعًا، الْخَامِسَةُ وَالنُّصْفَ. بنابراین ساعت‌هایی مانند الْخَامِسَةُ وَخَمْسٌ وَعِشْرُونَ دَقِيقَةً یا الْخَامِسَةُ إِلَّا ثَلَاثًا نباید طرح شود.

مهارت‌ها	شماره	موضوع	نمره
مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن‌گفتن	۱	روان‌خوانی (خواندن بدون مکث و خطا و تلفظ نسبتاً صحیح مخارج حروف)	۳
	۲	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ماهی، مَنْ، لِمَنْ، أَيْنَ، مِنْ أَيْنَ، كَمْ، هَلْ، أ، متی، کیف، لماذا)	۲
جمع نمره‌ها			۵

تذکرات:

- ۱- تلفظ درست برخی مخارج حروف خاصّ زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، و) دشوار است و از عهده اکثریت دانش‌آموزان بر نمی‌آید؛ لذا درخواست می‌گردد از سخت‌گیری در این زمینه خودداری شود. اما از دانش‌آموزان خواسته شود حتی‌الامکان حروف خاصّ عربی را درست بر زبان آورند.
- ۲- در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «ما اسمك؟» اسمش را بگوید: کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «إسمي ...» در بخش مکالمه فهم سؤال نیمی از نمره را دارد.
- ۳- یکی از موارد امتحانی می‌تواند این باشد که از دانش‌آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کند. یا اگر فعالیت در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.
- ۴- طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش‌آموزان آزمون روانی و مکالمه به عمل آورد؛ بنابراین، هرآنچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی و مکالمه وی نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد. مبنای نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست.
- ۵- رعایت ظرافت‌های صرفی و نحوی در مکالمه در حد دانش‌آموز پایه نهم نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخ‌گویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد؛ با توجه به این موارد از دبیر ارجمند درخواست می‌گردد این بخش را با نرمش و مهربانی برگزار کند تا دانش‌آموز خاطره خوش از مکالمه داشته باشد و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال‌های آینده وجود داشته باشد.